BOSNA I HERCEGOVINA
URED ZA RAZMATRANJE ŽALBI
Filijala/Podružnica Mostar

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РАЗМАТРАЊЕ ЖАЛБИ
Филијала Мостар

Broj: JN2-03-07-1-1491-7/22
Mostar: 01.07.2022.godine

Ured za razmatranje žalbi BiH, Podružnica Mostar rješavajući po žalbi potencijalnog ponuđača „Luminos" d.o.o. Sarajevo, zastupanog po punomoćniku dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva, izjavljenu na Tendersku dokumentaciju Ugovornog organa Općine Stari Grad Sarajevo, u Otvorenom postupku javne nabavke *„Izvođenje radova rasvjete tunela Vratnik na magistralnoj cesti M5, dionica Seherćehajin most-Korija, km 0+550 - Općina Stari Grad Sarajevo"*, na osnovu člana 93. stav (7), 104. i člana 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH" broj 39/14), na sjednici Vijeća III održanoj dana 01.07.2022. godine donio je

R J E Š E N J E

1. ***Usvaja se žalba*** potencijalnog ponuđača „Luminos" d.o.o. Sarajevo, zastupanog po punomoćniku dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva, izjavljenu na Tendersku dokumentaciju Ugovornog organa Općina Stari Grad Sarajevo, u Otvorenom postupku za dostavu ponuda u predmetu javne nabavke - *„Izvođenje radova rasvjete tunela Vratnik na magistralnoj cesti M5, dionica Seherćehajin most-Korija, km 0+550 - Općina Stari Grad Sarajevo"*, ***kao osnovana i poništava se:***
   - ***Tenderska dokumentacija broj: 061/22 od maja 2022.godine, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 478-1-3-41-3-24/22 od 25.02.2022. godine i Ispravkom obavještenja o nabavci broj 478-1-3-41-8-26/22 od 14.03.2022. godine i broj 478-1-3-41-8-41/22 od 12.05.2022. godine.***
2. ***Usvaja se*** zahtjev žalitelja za naknadu troškova sastava predmetne žalbe, izjavljene po punomoćniku/advokatu dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva u iznosu od 562,50 KM, te se obavezuje ugovorni organ da žalitelju isplati iznos od 562,50 KM u roku od 15 dana od dana prijema ovog Rješenja.
3. O povratu sredstava uplaćenih na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka ovaj organ donijet će posebno rješenje.

Obrazloženje

Ugovorni organ Općina Stari Grad Sarajevo (*u daljnjem tekstu: ugovorni organ*) u postupku Konkuretskog zahtjeva za dostavu ponuda, u predmetu javne nabavke *„Izvođenje radova rasvjete tunela Vratnik na magistralnoj cesti M5, dionica Seherćehajin most-Korija, km 0+550 - Općina Stari Grad Sarajevo"*, objavljenog putem Obavještenja o nabavci broj 478-1-3-41-3-24/22 od 25.02.2022. godine i Ispravki obavještenja o nabavci broj 478-1-3-41-8-26/22 od 14.03.2022. godine i broj 478-1-3-41-8-41/22 od 12.05.2022. godine, objavio je tendersku dokumentaciju broj 061/22 od 12.05.2022. godine. Nezadovoljan predmetnom tenderskom dokumentacijom, žalbu je izjavio potencijalni ponuđač „Luminos" d.o.o. Sarajevo, zastupan po punomoćniku dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva (u daljnjem tekstu: žalitelj), koju je ugovorni organ, postupajući u skladu s članom 100. stav (5) Zakona o javnim nabavkama proslijedilo ovom organu, kod koga je zaprimljena dana 03.06.2022.god. Žalba je kompletirana uplatom naknade za pokretanje žalbenog postupka dana 20.06.2022.god.

Žalitelj u žalbi navodi sljedeće:

U skladu sa članom 101. stav (1) tačka b) Zakona o javnim nabavkama (ZJN) blagovremeno izjavljuje žalbu na istu, zbog toga što je ugovorni organ prilikom pripreme TD izvršio bitne povrede odredbi ZJN-a koje se ogledaju u sljedećem:

Ugovorni organ je nezakonito sačinio Obrazac za cijenu ponude predmetne TD.

Naime, ugovorni organ je Obrazac za cijenu ponude naslovio i kao: **Predmjer i predračun radova - Rekapitulacija.**

S tim u vezi podnosilac žalbe naglašava da član 5. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Sl.glasnik BiH" br. 90/14) propisuje sljedeće:

Obrazac za cijenu ponude koji izrađuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji sastoji se od jedne ili više stavki.

Svaka stavka u obrascu za cijenu ponude sadrži najmanje slijedeća polja kojima se navodi:

a) tekstualni opis stavke,

b) jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava, a koja može biti izražena u komadima, jedinici mase, drugim mjernim jedinicama ili izuzetno u paušalu ,

c) količina stavke (tačna količina stavke, okvirna količina stavke, predviđena količina stavke ili procijenjeni udio stavke),

d) cijena stavke (po jedinici mjere),

e) zbirna cijena više stavki (zbir cijena više stavki na koje se odnosi zbirni procijenjeni udio), ako je primjenjivo,

f) ukupna cijena stavke,

g) cijena ponude bez poreza na dodatnu vrijednost (zbir svih ukupnih cijena stavki).

(4) Prilikom ispunjavanja obrasca za cijenu ponude ponuđač ukupnu cijenu stavke izračunava kao: a) proizvod količine stavke i cijene stavke, ili b) proizvod zbirnog procijenjenog udjela više objedinjenih stavki i zbirne cijene više stavki na koje se taj zbirni procijenjeni udio odnosi.
Uvidom u sporni Obrazac za cijenu ponude utvrđeno je da isti sadrži kolonu „Rekapitulacija radova" (koja sadrži 7 stavki građevinski radovi; montažni radovi; razvodni radovi; svjetiljke; fotometar; kablovi; ostali radovi) i kolonu „Ukupno."

S tim u vezi podnosilac žalbe osporava zakonitost datog Obrasca kako je isti sačinjen suprotno odredbama člana 5. Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda i člana 53. stav (1) ZJN-a (koji propisuje da u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi), kako iz spornog Obrasca **nije moguće utvrditi količine traženih stavki niti jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava,** te se na navedeni način ne može utvrditi zbirna cijena više stavki a što je u suprotnosti sa navedenim odredbama člana 5. Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, te s tim u vezi žalilac ističe da na navedeni način ponuđači ne mogu pripremiti svoje ponude na stvarno konkurentskoj osnovi **niti ugovorni organ može izvršiti objektivno poređenje i ocjenu pristiglih ponuda.**

U razmatranom kontekstu podnosilac žalbe naglašava da Predmjer materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD (koji sadrži opise stavki koji se nabavljaju, jedinice mjere, količine i jedinične cijene) ne može zamijeniti Obrazac za cijenu ponude, kako Predmjer materijala i radova pripada dodatanoj dokumentaciji u smislu člana 2. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji propisuje da ugovorni organ može uz tendersku dokumentaciju priložiti i dodatnu dokumentaciju a koju mogu sačinjavati skice, nacrti, planovi, projekti, studije i slični dokumenti, na osnovu kojih se mogu pripremiti ponude ili projektni zadaci.
Dakle, ugovorni organ je morao predmetni Obrazac za cijenu ponude sačiniti shodno odredbama ZJN-a i Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, kako se upravo na osnovu datog, obaveznog dijela TD, utvrđuje ponuđena cijena koju ponuđači nude u svojim ponudama i kako isti služe za poređenje ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.
S tim u vezi žalilac zahtijeva od ugovornog organa izmjenu sadržaja spornog Obrasca za cijenu ponude i usklađivanje istog sa korespondirajućim odredbama ZJN-a.

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD:
- u stavki br.4.3. Svjetiljke, navodi sljedeće zahtjeve:
Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih zona tunela tip AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA NWFlat glass 5098 414762 ("Schreder" Belsiia) ili ekvivalent.

U kontekstu navedenog podnosilac žalbe naglašava da član 54. stav (1) ZJN-a - Tehničke specifikacije, propisuje da tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, dok član 54. stav (9) ZJN-a propisuje da osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi a da su takve napomene dopuštene samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent" pri čemu nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za defmisanje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.
Imajući u vidu navedeno podnosilac žalbe osporava ožalbeni dio TD iz razloga što je isti sačinjen suprotno članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a, kako se ugovorni organ u datoj situaciji poziva (upućuje) na tačno određenog proizvođače roba (Schreder) odnosno tačno određene marke/tipove roba AMPERA MIDI 32 LEDs - proizvođača Schreder.
Podnosilac žalbe smatra da spomenuto pozivanje/upućivanje ugovornog organa nije opravdano predmetom nabavke jer se u konkretnoj situaciji, na takav način pogoduje određenim proizvođačima ili privrednim subjektima/ponuđačima, na način da se drugi isključe, pogotovu imajući u vidu daje predmet nabavke nabavka uličnih svjetiljki odnosno robe koja je široko dostupna na tržištu, te u konkretnom slučaju nije riječ o specifičnoj robi čije opisivanje (prilikom pripreme tehničke specifikacije) zahtijeva posebno stručna i složena ekspertska znanja i vještine, da bi zbog toga ugovorni organ pribjegao opisivanju predmeta nabavke na nedozvoljeni (navedeni) način.
Žalilac naglašava da ugovorni organ navedenom sadržinom TD ugrožava osnovne postulate postupaka javnih nabavki na kojima počiva čitav sistem javnih nabavki, a koji su zagarantovani opštim načelima sadržanim u članu 3. ZJN-a, koji postavlja garanciju jednakog i nediskriminirajućeg postupanja prema ponuđačima, na način da se osigura pravična i aktivna konkurencija, što ugovorni organ u konkretnom slučaju nije obezbijedio sačinjavanjem spornog dijela predmetne TD. Naime, ukoliko bi se dozvolilo da ugovorni organi prilikom opisa predmeta nabavke (sačinjavanja tehničkih specifikacija), u redovnom toku stvari (u krajnjem slučaju, u svim postupcima nabavke roba), mogu upućivati na robe (tačno) određenih proizvođača (ponuđača) ili njihove marke/tipove, uz mogućnost nuđenja i ekvivalentnih roba, a da pri tome nesporno ne obezbijede dokaze da predmet nabavke nije bilo moguće opisati na drugi način, odnosno da se predmet nabavke precizno i razumljivo opiše (bez upućivanja navedne vrste), smisao postojanja ZJN-a bi bio doveden u pitanje i postavilo bi se pitanje svrhe Zakona koji bi to omogućavao.
ZJN-a propisuje kao pravilo, da nije dozvoljeno upućivanje na robe (tačno) određenog proizvođača, odnosno upućivanje na tačno određene marke/tipove, pri čemu izuzetno dozvoljava takvu mogućnost, i to isključivo onda ako je to opravdano predmetom nabavke, te ako se predmet

nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, pri čemu je od izuzetne važnosti neophodno naglasiti da u takvim situacijama na ugovornom organu leži teret dokazivanja da je u svakom konkretnom slučaju navedene vrste riječ o opravdanom upućivanju, odnosno o objektivnoj nemogućnosti preciznog opisivanja predmeta nabavke.
U tom smislu žalilac smatra da je veoma malo roba za koje ugovorni organ ne može propisati/sačiniti tehničke specifikacije bez upućivanja na tačno određene proizvode/proizvođače, ali i u takvim situacijama, kao što je prethodno navedeno, ugovorni organ u smislu člana 102. stav (2) ZJN mora dokazati da su konkretne okolnosti dovele u situaciju ugovorni organ daje tehničku specifikaciju morao sačiniti upućivanjem na određene proizvođače/proizvode jer se predmet nabavke (bez takvog upućivanja) nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati.
U navedenom smislu žalilac posebno naglašava da ugovorni organ u spornom dijelu TD daje detaljan opis traženih roba, što znači da je bio u situaciji da obezbijedi precizan i razumljiv opisa predmeta nabavke, dakle, isti mu je bio poznat i dovoljno razumljiv (da bi ga opisao), te s tim u vezi žalilac zaključuje da nije bilo osnova pozivati se na tačno određene proizvođače/tipove traženih svjetiljki.
U odnosu na navedeno sporno pitanje, podnosilac žalbe se poziva na stav Kancelarije za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar, zauzet u identičnoj situaciji koja u Rješenju br. JN2- 03-07-1-766-7/22 od 14.04.2022.god. u kome se navodi sljedeće: *„Imajući u vidu da član 54. stav (9) ZJN propisuje da je upućivanje na određenog proizvođača , na marke, tipove i sl., dopušteno samo ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, a s obzirom da je ugovorni organ vrlo precizno opisao predmet nabavke, ovaj organ konstatuje da ugovorni organ nije ničim dokazao da je u konkretnom slučaju opravdano pozivati se na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, odnosno nije dokazao da nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati tražene svjetiljke bez pozivanja na proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom da su svjetiljke robe široke potrošnje, i vrlo dobro su poznate ugovornom organu, što nesporno poriste iz činjenice daje ugovorni organ sačinio detaljn opis svih stavki iz Obrasca za cijenu ponude. Stoga ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ postupio suprotno članu 54. stav (9) ZJN, zbog čega se navod žalitelja smatra osnovanim.“*

Slijedom navedenog, podnosilac žalbe zaključuje da su gore navedeni dijelovi predmetne TD sačinjeni suprotno članu 3., članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a, smatrajući da je ugovorni organ mogao detaljno i razumljivo opisati konkretni predmet nabavke bez upućivanja na tačno određene proizvode/marke/tipove traženih roba, te s tim u vezi zahtijeva od ugovornog organa da izmijeni predmetni Predmjer i uskladi ga sa korespondirajućim odredbama ZJN-a.

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD:
u stavki br.4.1. Svjetiljke, navodi sljedeće zahtjeve:

Isporuka i montaža svijetiljke za pojačano osvjetljenje tunela lip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.
u stavki br.4.2. navodi sljedeće:
Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje unutrašnje zone tunela lip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S ili ekvivalent.
Podnosilac žalbe osporava zakonitost navedenih dijelova TD iz razloga što sporni dio TD sačinjen suprotno članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a, kako u gore navedenim stavkama Obrasca, ugovorni organ se prilikom nabavke roba, indirektno poziva (upućuje! na tačno određene tipove traženih određenih proizvođača svjetiljki (Schreder) imajući u vidu da su oznake GL2 karakteristične za tačno određenog proizvođača svjetiljki, i to proizvođača Schreder.
Dakle, iako sporni dijelovi TD ne sadrže direktno upućivanje na proizvođača Schreder to je savim vidljivo iz naziva tipa i modela svjetiljke navedene u TD (GL 2 Compact 5 i GL 2 Compact 2) koje proizvodi proizvođač Schreder.
Dokaz:*Internet stranica proizvođača SCHREDER : www.schreder.com/sites/default/files/2019-11 /GL2_Compact_ProductSheet_EN.pdf*
Podnosilac žalbe smatra da spomenuto indirektno pozivanje/upućivanje ugovornog organa nije opravdano predmetom nabavke jer se u konkretnoj situaciji, na takav način pogoduje određenim proizvođačima ili privrednim subjektima/ponuđačima, na način da se drugi isključe, pogotovu imajući u vidu daje predmet nabavke nabavka uličnih svjetiljki odnosno robe koja je široko dostupna na tržištu, te u konkretnom slučaju nije riječ o specifičnoj robi čije opisivanje (prilikom pripreme tehničke specifikacije) zahtijeva posebno stručna i složena ekspertska znanja i vještine, da bi zbog toga ugovorni organ pribjegao opisivanju predmeta nabavke na nedozvoljeni (navedeni) način.
U tom smislu žaluilac naglašava da ugovorni organ u spornim stavkama TD daje detaljan opis traženih roba, što znači da je bio u situaciji da obezbijedi precizan i razumljiv opisa predmeta nabavke, dakle, isti mu je bio poznat i dovoljno razumljiv (da bi ga opisao), te s tim u vezi žalilac zaključuje da nije bilo osnova pozivati se indirektno na određene tipove traženih svjetiljki.
Slijedom navedenog, podnosilac žalbe zaključuje da su gore navedeni dijelovi predmetne TD sačinjeni suprotno članu 3., članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a, smatrajući daje ugovorni organ mogao detaljno i razumljivo opisati konkretni predmet nabavke bez upućivanja na tačno određene proizvode/marke/tipove traženih roba, te s tim u vezi zahtijeva od ugovornog organa da izmijeni sporni dio TD i uskladi ga sa korespondirajućim odredbama ZJN-a.
Opreza radi podnosilac žalbe nadalje ističe da ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD :
u stavki br.4.3. Svjetiljke navodi: Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih zona tunela tiv AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA NW Flat glass 5098 414762 ("Schreder " Belgija) ili ekvivalent.

u stavki br.4.1. Svjetiljke navodi: Isporuka i montaža svijetiljke za pojačano osvjetljenje tunela tip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.
u stavki br.4.2. navodi: Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje unutrašnje zone tunela tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S Hi ekvivalent.
S tim u vezi podnosilac žalbe ističe da navođenjem „ili ekvivalent11 uz opise navedenih dijelova TD, ali bez opisa ekvivalentnosti (navedenim svjetiljkama) ugovorni organ postupa suprotno članu 3, stav (2) tačka d) alineja 13) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji eksplicitno propisuje da ako je u tehničkoj specifikaciji korišten izraz „ili ekvivalent11 onda je potrebno obavezno opisati način na koji će ponuđači koji nude „ekvivalent11 dokazivati da se radi o ekvivalentu.
Slijedom navedenog, podnosilac žalbe zaključuje daje ugovorni organ u konkretnoj situaciji imajući u vidu odredbe člana 53. stav (1) ZJN-a, a u vezi sa odredbama člana 3. stav (2) tačka d) alineja 13) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, bio obavezan navesti neophodno potrebne informacije vezane za opis/prihvatljivost ekvivalentnosti traženih roba stavki br.4.1.; br.4.2.; i br. 4.3. Predmjera materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD.
Pored toga, podnosilac žalbe ističe i navod prema kome je navedeni/sporni dio Predmjera materijal i radova sistema rasvjete predmetne TD sačinjen suprotno odredbama člana 54. stav (10) ZJN-a jer:
ne sadrži predviđena prazna mjesta prema spornim stavkama u kojima bi ponuđači navodili podatke o ekvivaletnom proizvodu koje nude,
ne sadrži u opisu predmata nabavke niti kriterijume mjerodavne za ocjenjivanje ekvivalentnosti (ponuđenih proizvoda).
Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 4. Svjetiljke pod:
red.br.4.1. i
red.br.4.2.
postavlja sljedeće zahtjeve:
Za svijetiljke je neophodno dostaviti: ENEC certifikat. Izvještaj o testiranju otpornosti na udar (IK test) prema standardu EN 62262. Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite (IP test) prema standardu EN 60598-1., Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa prema standardima LM80/TM2L
Podnosilac žalbe ističe da na navedeni način ugovorni organ krši odredbe ZJN-a.
Naime, član 48. stav (6) ZJN-a propisuje da ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtijeva osiguranje sertifikata koje izdaju nezavisna tijela, a kojima se potvrđuje da ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata

pri čemu je ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.
Pored toga, član 54. stav (2) ZJN-a propisuje sljedeće: *„Tehničke specifikacije, uz poštivanje obaveznih bosansko-hercegovačkih tehničkih pravila, određuju se: a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su utemeljila evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosansko-hercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima "ili ekvivalent".*

Slijedom navedenog žalilac zaključuje da ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD gore spomenutih/defmisanih standarda/normi krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je ugovorni organ prilikom opisa spornih dijelova predmetne TD pored defmisanih standarda/normi: ENEC; EN 62262 -prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju otpornosti na udar; EN 60598-1 -prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite; LM80/TM21 - prema kojima se zahtijeva Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svijetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svijetlosnog fluksa, bio dužan obezbjiediti i mogućnost nuđenja ekvivalenatnih standarda u odnosu na tačno definisane (ENEC/EN62262/EN60598-1/LM80/TM21) na način eksplicitno predviđen odredbama člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, dodavajući uz tražene standarde „ili ekvivalent", te podnosilac žalbe zahtijeva od ugovornog organa da sporni dio TD izmijeni i uskladi sa korespondirajućim odredbama Zakona.
U prilog iznesenom navodu žalilac se poziva na stav KRZ-a Filijala Banja Luka koja u Rješenju br. JN2-02-07-1-2767-7/21 od 04.11.2021.god. u kome se ističe: *„ ... navodi da se tehnička specifikacija poziva na norme ili standarde a da se ne dopušta mogućnost nuđenja ekvivalenta su osnovani i ovaj organ vidi apsolutno bitnu povredu odredbe člana 54. stav (2) a) ZJN."*

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 3. Razvodni uređaji postavlja sljedeće zahtjeve:
Ormari su izrađeni od dvostruko dekapiranog lima, farbanog i plastificiranog , mehaničke zaštite IP54, IEC EN 60529.
Slijedom navedenog žalilac zaključuje daje ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD na način na koji zahtijeva mehaničku zaštitu navođenjem standarda IEC EN 60529 ponovo krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je u datoj situaciji bio dužan obezbiiediti i mogućnost nuđenja ekvivalenatnih standarda u odnosu na tačno defmisani standard na način

eksplicitno predviđen navedenim odredbama Zakona, dodavajući uz traženi standarde uputu ili ekvivalent", omogućuju tako ponuđačima koji nemaju pristup traženom standardu da dostave ponudu u predmetnom postupku nabavke, te podnosilac žalbe zahtijeva od ugovornog organa da sporni dio TD izmijeni i uskladi sa korespondirajućim odredbama Zakona.
Imajući u vidu naprijed navedene razloge nezakonitosti predmetne tenderske dokumentacije, podnosilac žalbe zahtijeva da ugovorni organ ovu žalbu usvoji u cjelosti kao osnovanu, da poništi osporene dijelove iste, da uskladi tendersku dokumentaciju sa važećim propisima iz oblasti javnih nabavki, te da podnosiocu žalbe nadoknadi troškove pravnog zastupanja po imenovanom advokatu (sastava predmetne žalbe) u iznosu od 562,50 KM (primjenom Tar.br. 3. i 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, „Službeni glasnik RS" br.68/05).
Ukoliko ugovorni organ ocijeni daje žalba neosnovana, podnosilac žalbe, shodno članu 100 stav (5) ZJN-a, zahtijeva od istog da žalbu proslijedi Kancelariji za razmatranje žalbi BiH na dalje postupanje, te da KRZ :
predmetnu žalbu usvoji u potpunosti kao osnovanu, poništi predmetnu tendersku dokumentaciju, podnosiocu žalbe nadoknadi troškove pravnog zastupanja po imenovanom advokatu (sastava predmetne žalbe) u iznosu od 562,50 KM (primjenom Tar.br. 3. i 12. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata, „Službeni glasnik RS" br.68/05), izvrši povrat uplaćene naknade pokretanja žalbenog postupka.

U skladu sa članom 100. stav (5) i članom 94. stav (3) Zakona o javnim nabavkama ("Službeni glasnik BiH", broj: 39/14), ugovorni organ ocijenio je žalbu blagovremenom, izjavljenu od ovlaštenog lica i neosnovanu, te, ugovorni organ Uredu za razmatranje žalbi BiH dostavlja izjašnjenje po žalbi, kako slijedi:

Ugovorni organ je nakon razmatranja žalbenih navoda, utvrdio sljedeće:

Žalbeni navod br. 1

1. Ugovorni organ je nezakonito sačinio Obrazac za cijenu ponude predmetne TD.

Naime, ugovorni organ je Obrazac za cijenu ponude naslovio i kao: Predmjer i predračun radova - Rekapitulacija.

Izjašnjenje:

Sastavni dio Obrasca za cijenu ponudu je Predmjer i predračun radova koji sadrži sve elemente navedene u žalbi: tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava... c) količina stavke ... d) cijena stavke (po jedinici mjere)... e) ukupna cijena stavke... f) zbirna cijena više stavki... g) cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost..."

Podnosilac žalbe navodi da Predmjer materijala i radova sistema rasvjete (koji je naveden kao sastavni dio Obrasca za cijenu ponude) predmetne TD ne može zamijeniti Obrazac za cijenu ponude jer kako navodi Predmjer materijala i radova pripada dodatnoj dokumentaciji u smislu člana 2. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji propisuje

da ugovorni organ može uz tendersku dokumentaciju priložiti i dodatnu dokumentaciju, a koja može sačinjavati skice, nacrte, planove, projekte, studije i slične dokumente.

S tim u vezi naglašavavamo da predmjer radova svojom formom, sadržajem i namjenom (tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava, količina stavke, te prazne ćelije koje popunjava ponuđač : cijena stavke (po jedinici mjere), ukupna cijena stavke - proizvod količine i jedinične cijene, zbirna cijena više stavki, cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost, cijena ponude), ni u kom slučaju nije dodatna dokumentacija u smislu člana 2. stav (4) Uputstva - skice, nacrte, planove, projekte, studije i slične dokumente.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Žalbeni navod broj 2.

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD:

- u stavki br.4.3. Svjetiljke, navodi sljedeće zahtjeve:

Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih zona tunela tip AMPERA MIDI 3 2 LEDs 800mA NW Flat glass 5098 414762 („Schreder" Belsiia) ili ekvivalent.

Izjašnjenje:

Ugovorni organ je javnu nabavku raspisao na osnovu „Glavnog projekta rasvjete tunela Vratnik" urađenog od strane ovlaštene projektantske kuće „edeco" d.o.o Sarajevo i „Izvještaja o izvršenoj kontroli/reviziji tehničke dokumentacije Glavnog projekta rasvjete tunela Vratnik" urađenog od strane „habitat" d.o.o Mostar.

U vezi tehničkih karakteristika iz navedene projektne dokumentacije može se ustvrditi sljedeće:

Fotometrijski proračun se može izraditi samo na osnovi fotometrijskih karakteristika određene svjetiljke. U Glavnom projektu je proračun izveden za svjetiljke tip GL2... prema softveru firme Schreder. Navedene su mehaničke i električne karakteristike pomenutih svjetiljki. Naveden je i opis pomenutih svjetiljki kao pomoć ponuđaču kod izbora svjetiljki za ponudu.

Svjetiljka mora da ima jednostavan pristup predspojnim spravama radi redovnog i vanrednog održavanja.

Navedena je snaga za svjetiljku koja je obrađena u proračunu. Obaveza je ponuđača da proračunom pokaže i nakon ugradnje mjerenjem dokaže da su zadovoljeni polazni svjetlotehnički zahtjevi navedeni u projektu. Pri tome električna snaga svjetiljki ne treba da bude veća od navedene u projektu jer bi to prouzrokovalo veće troškove eksploatacije.

Snaga svjetiljke može biti manja od projektovane ali uz veću učinkovitost.

Zahtijevana mehanička otpornost IK08 je definisana standardom EN IEC 62 262. To je minimalna mehanička otpornost, ponuđač može ponuditi veću mehaničku otpornost ali nikako manju. Tuneli su agresivne sredine zbog nečistoća, blata, snijega soli i plinova iz vozila zato se

izvode periodična čišćenja i mehanička pranja tunela pri čemu ne smije doći do oštećenja tunelske opreme.

Mehanička zaštita od vode IP66 je definisana standardom EN IEC 60 598. To je minimalni stepen zaštite, ponuđač može ponuditi veći stepen zaštite IP ali nikako manji. Tuneli su agresivne sredine zbog nečistoća, blata, snijega soli i plinova iz vozila zato se izvode periodična čišćenja i mehanička pranja tunela pri čemu ne smije doći do oštećenja tunelske opreme.

Isporučilac svjetiljke mora da navede koji je opseg djelovanja zaštite od prenapona 10 kV primjenjene na ponuđenoj svjetiljci koju nudi.

Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike prema navedenim standardima i da to pokaže u proračunima i dokaže mjerenjem. Dakle, otvorena je mogućnost da se ponude svjetiljke koje su ekvivalentne projektovanim, ali je potrebno dokazati ekvivalentnost.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Žalbeni navod br. 3.

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD:

- u stavki br.4.1. svjetiljke, navodi sljedeće zahtjeve:

Isporuka i montaža svjetiljke za pojačano osvjetljenje tunela tip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.

-u stavki br.4.2. navodi sljedeće:

Isporuka i montaža svjetiljke za osvjetljenje unutrašnje zone tunela tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S ili ekvivalent.

Podnosilac žalbe osporava zakonitost navedenih dijelova TD iz razloga što sporni dio TD sačinjen suprotno članu 54. Stav (1) i članu 54. Stav (9) ZJN-a, kako u gore navedenim stavkama Obrasca, ugovorni organ se prilikom nabavke roba, indirektno poziva (upućuje) na tačno određene tipove traženih određenih proizvođača svjetiljki (Schreder) imajući u vidu da su oznake GL2 karakteristične za tačno određenog proizvođača svjetiljki, i to proizvođača Schreder.

Dakle, iako sporni dijelovi TD ne sadrže direktno upućivanje na proizvođača Schreder to je sasvim vidljivo iz naziva tipa i modela svjetiljke navedene u TD (HL 2 Compact 5 i GL 2 Compact 2) koje proizvodi proizvođač Schreder.

Dokaz: Internet stranica proizvođača SCHREDER

www.schreder.com/sites/default/files/2019-ll/GL2 Compact ProductSheet EN.pdf

Izjašnjenje:

Naglašavamo daje u poziciji predmjera direktno, a ne indirektno navedena svjetiljka za koju je izveden fotometrijski/ svjetlotehnički račun priložen u tehničkoj dokumentaciji tj u glavnom prijektu. Fotometrijski proračun se može izraditi samo na osnovi fotometrijskih karakteristika određene svjetiljke. U Glavnom projektu je proračun izveden za svjetiljke tip GL2... prema softveru firme Schreder. Navedene su mehaničke i električne karakteristike pomenutih svjetiljki.

Na ovaj načinje ponuđač upućen da uporedi karakteristike svjetiljke koju nudi sa opisanom i dobije možda bolje rezultate.

Radi toga je naveden pojam „ili ekvivalentan".

Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike. Ukoliko ponuđač bude izabrani izvođač, u skladu sa izjavama datim u Tenderskoj dokumentaciji, ima obavezu da prije ugradnje svjetiljki dostaviti nadzoru na odobravanje katalog ili kataloški list proizvođača svjetiljki koje namjerava nabaviti i ugraditi, sa svim tehničkim detaljima, odnosno da kroz tehničke karakteristike proračune i mjerenja, potvrdi da su svjetiljke koje je ponudio i namjerava ugraditi ekvivalentne projektovanim.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Žalbeni navod br.4

Opreza radi podnosilac žalbe nadalje ističe da ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD:

- u stavki br.4.3. svjetiljke navodi: Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih tunela tip AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA Flat glass 5098 141762 („Schreder" Belgija) ili ekvivalent.
- u stavki br.4.1. svjetilje navodi: Isporuka i montaža svjetiljke za pojačano osvjetljenje tunela tip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.
- u stavki br.4.2. navodi: Isporuka i montaža svjetiljke za osvjetljavanje unutrašnje zone tunela tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S Hi

ekvivalent.

S tim u vezi podnosilac žalbe ističe da navođenjem „ili ekvivalent" uz opise navedenih dijelova TD, ali bez opisa ekvivalentnosti (navedenim svjetiljkama) ugovorni organ postupa suprotno članu 3. stav (2 tačka d) alineja 13) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji eksplicitno propisuje da ako je u tehničkoj specifikaciji korišten izraz „ili ekvivalent" onda je potrebno obavezno opisati način na koji će ponuđači koji nude „ekvivalent44 dokazivati da se radi o ekvivalentu.

Izjašnjenje:

U odgovorima na pitanja ponuđača NEXEN koje je postavljeno na portal javnih nabavki navedeno je sljedeće: Ponuđač uz ponudu nije obavezan dostavljati certifikate i atestnu dokumentaciju....

Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike.

Ukoliko ponuđač bude izabrani izvođač, u skladu sa izjavama datim u Tenderskoj dokumentaciji, ima obavezu da prije ugradnje svjetiljki dostaviti nadzoru na odobravanje katalog ili kataloški list proizvođača svjetiljki koje namjerava nabaviti i ugraditi, sa svim tehničkim

detaljima, odnosno da kroz tehničke karakteristike proračune i mjerenja, potvrdi da su svjetiljke koje je ponudio i namjerava ugraditi ekvivalentne projektovanim.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Žalbeni navod br. 5.

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 4. Svjetiljke pod:

-red.br.4.1 i - red.br.4.2.

postavlja sljedeće zahtjeve:

Za svjetiljke je neophodno dostaviti: ENEC certifikat, izvještaj o testiranju otpornosti na udar (IK test) prema standardu EN 62262, Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite (IP test) prema standardu EN 60598-1, Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa prema standardima LM80/TM2L

Podnosilac žalbe ističe da na navedeni način ugovorni organ krši odredbe ZJN-a.

Izjašnjenje:

Članom 46. stav 6. Zakona o javnim nabavkama propisano je da se u tenderskoj dokumentaciji zahtjeva osiguranje certifikata koje izdaju neovisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorno tijelo je dužno pozvati se na sistem osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu sa evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorno tijelo dužno je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ ponuđača koji nema pristup takvim certifikatima.

Ugovorni organ niti u jednom dijelu tenderske dokumentacije nije primijenio diskriminatorne kriterije za ponuditelje, niti ih stavio u nepovoljan položaj imajući u vidu da nigdje nije navedeno da neće prihvatiti druge standarde.

Navedeni standardi su prihvaćeni od strane BAS. Standardi nemaju ekvivalent, jer tada ne bi bili standardi nego preporuke.

Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike prema navedenim standardima i da to pokaže u proračunima i dokaže mjerenjem. Dakle, otvorena je mogućnost da se ponude svjetiljke koje su ekvivalentne projektovanim, ali je potrebno dokazati ekvivalentnost.

Nadalje, u odjeljku Tehničke odredbe - Jednakost standarda i kodova strana 23. Tenderske dokumentacije definisano je sljedeće:

Gdje god su u Ugovoru preporučeni specifični standardi i kodovi koje roba i materijali koji se dostavljaju moraju zadovoljiti, kao i radovi koji se izvode ili testiraju, primjenjivat će se odredbe posljednjeg važećeg izdanja ili revizije relevantnih standarda i kodova koji su na snazi, osim ako Ugovor izričito ne nalaže drugačiji postupak. Tamo gdje su dati državni standardi i kodovi, ili se odnose na određenu zemlju ili region, prihvatiće se drugi važeći standardi i kodovi koji pružaju

suštinski jednak ili viši kvalitet od standarda i kodova koji su precizirani, uz prethodni pregled i pismeno odobrenje Voditelja projekta. Razlike između preciziranih standarda i predloženih alternativnih standarda bit će u potpunosti opisane, u pisanom obliku, od strane Ugovarača i dostavljene Voditelju projekta najmanje 28 dana prije datuma kada Ugovarač želi da ima pristanak Voditelja projekta. U slučaju da Voditelj projekta odluči da takve predložene devijacije ne pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet, Ugovarač će se slagati sa standardima preciziranim u dokumentima.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Žalbeni navod br. 6

Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 3. Razvodni uređaji postavlja sljedeće zahtjeve:

Ormari su izrađeni od dvostruko dekapiranog lima, farbanog i plastificiranog, mehaničke zaštite IP54, IECEN 60529.

Slijedom navedenog žalilac zaključuje daje ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD na način na koji zahtijeva mehaničku zaštitu navođenjem standarda IEC EN 60529 ponovo krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je u datoj situaciji bio dužan obezbjediti mogućnost nuđenja ekvivalentnih standarda u odnosu na tačno definisani standard na način eksplicitno predviđen navedenim odredbama Zakona, dodavajući uz traženi standarde uputu „III ekvivalent44, omogućuju tako ponuđačima koji nemaju pristup traženom standardu da dostave ponudu u predmetnom postupku nabavke, te podnosilac žalbe zahtjeva od ugovornog organa da sporni dio TD izmijeni i uskladi sa korespondirajućim odredbama Zakona.

Izjašnjenje:

Članom 46. stav 6. Zakona o javnim nabavkama propisano je da se u tenderskoj dokumentaciji zahtjeva osiguranje certifikata koje izdaju neovisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorno tijelo je dužno pozvati se na sistem osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu sa evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorno tijelo dužno je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ ponuđača koji nema pristup takvim certifikatima.

Ugovorni organ niti u jednom dijelu tenderske dokumentacije nije primijenio diskriminatorne kriterije za ponuditelje, niti ih stavio u nepovoljan položaj imajući u vidu da nigdje nije navedeno da neće prihvatiti druge standarde.

Navedeni standardi su prihvaćeni od strane BAS. Standardi nemaju ekvivalent, jer tada ne bi bili standardi nego preporuke.

Ponuđač može ponuditi ormare koji imaju veći stepen zaštite ali nikako manji. Tuneli su agresivne sredine zbog nečistoća, blata, snijega soli i plinova iz vozila zato se izvode periodična čišćenja i mehanička pranja tunela pri čemu ne smije doći do oštećenja tunelske opreme.

Nadalje, u odjeljku Tehničke odredbe - Jednakost standarda i kodova strana 23. Tenderske dokumentacije deflnisano je sljedeće:

Gdje god su u Ugovoru preporučeni specifični standardi i kodovi koje roba i materijali koji se dostavljaju moraju zadovoljiti, kao i radovi koji se izvode ili testiraju, primjenjivat će se odredbe posljednjeg važećeg izdanja ili revizije relevantnih standarda i kodova koji su na snazi, osim ako Ugovor izričito ne nalaže drugačiji postupak. Tamo gdje su dati državni standardi i kodovi, ili se odnose na određenu zemlju ili region, prihvatiće se drugi važeći standardi i kodovi koji pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet od standarda i kodova koji su precizirani, uz prethodni pregled i pismeno odobrenje Voditelja projekta. Razlike između preciziranih standarda i predloženih alternativnih standarda bit će u potpunosti opisane, u pisanom obliku, od strane Ugovarača i dostavljene Voditelju projekta najmanje 28 dana prije datuma kada Ugovarač želi da ima pristanak Voditelja projekta. U slučaju da Voditelj projekta odluči da takve predložene devijacije ne pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet, Ugovarač će se slagati sa standardima preciziranim u dokumentima.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno smatramo da žalba po ovoj tački nije osnovana.

Podnosilac žalbe smatra da je njegova žalba izjavljena na TD predmetnog postupka nabavke u potpunosti osnovana, te ostajući kod žalbenih navoda iz spomenute žalbe, daje sljedeći Odgovor na izjašnjenje ugovornog organa:

I. Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa u odnosu na žalbeni navod žalioca pod rednim brojem 1. žalbe izjavljene na TD od 17.05.2022.god.:

Podnosilac žalbe smatra neprihvatljivim razlog odbijanja datog žalbenog navoda od strane ugovornog organa, u kome isti navodi da sporni Predmjer i predračun radova predstavlja sastavni dio Obrasca za cijenu ponude predmetne TD, kako niti ZJN-a niti Uputstvo o pripremi modela tenderske dokumentacije i ponude apsolutno nigdje ne propisuju da je Predmjer i predračun radova sastavni dio Obrasca za cijenu ponude (u smislu člana 5. Uputstva). Žalilac ponovo naglašava da Predmjer materijala i radova predmetne TD pripada dodatanoj dokumentaciji u smislu člana 2. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji propisuje da ugovorni organ može uz tendersku dokumentaciju priložiti i dodatnu dokumentaciju a koju mogu sačinjavati skice, nacrti, planovi, projekti, studije i slični dokumenti, na osnovu kojih se mogu pripremiti ponude ili projektni zadaci.

Dakle, ugovorni organ je morao predmetni Obrazac za cijenu ponude sačiniti shodno odredbama ZJN-a i Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, kako se upravo na osnovu datog, obaveznog dijela TD, utvrđuje ponuđena cijena koju ponuđači nude u svojim ponudama i kako isti služe za poređenje ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi.

II. Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa u odnosu na žalbeni navod žalioca pod rednim brojem 2. žalbe izjavljene na TD od 17.05.2022.god. :

Podnosilac žalbe smatra neprihvatljivim razlog odbijanja datog žalbenog navoda od strane ugovornog organa, ističući da ugovorni organ propušta da se direktno izjasni o povredi člana 54. stav (9) ZJN-a na koje žalilac upućuje u žalbi. Obrazloženje ugovornog organa po kome „ ... otvorena je mogućnost da se ponude svjetiljke koje su ekvivalentne projektovanim, ali je potrebno dokazati ekvivalentnost u odnosu na istaknuti navod apsolutno je suprotno sadržaju odredbi člana 54. stav (9) ZJN-a pri čemu je neprihvatljivo izjašnjenje ugovornog organa po kome" je suprotno spomenutoj odredbi Zakona, pri čemu ugovorni organ izbjegava da ponudi obrazloženje zašto (nedozvoljeno) u spornom dijelu TD upućuje na tačno određene proizvode/marke/tipove traženih roba, posebno imajući u vidu da ugovorni organ u spornom dijelu TD daje detaljan opis traženih roba, što znači da je bio u situaciji da obezbijedi precizan i razumljiv opisa predmeta nabavke, dakle, isti mu je bio poznat i dovoljno razumljiv (da bi ga opisao), te s tim u vezi žalilac zaključuje da nije bilo osnova pozivati se na tačno određene proizvođače/tipove traženih svjetiljki, te podnosilac žalbe zaključuje da su sporni dijelovi predmetne TD sačinjeni suprotno članu 3., članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a.

U odnosu na navedeno sporno pitanje, podnosilac žalbe se poziva na stav Ureda za razmatranje žalbi BiH, Filijala Mostar, zauzet u identičnoj situaciji koji u Rješenju br. JN2-03-07-1-766-7/22 od 14.04.2022.god. navodi sljedeće: „Imajući u vidu da član 54. stav (9) ZJN propisuje da daje upućivanje na određenog proizvođača , na marke, tipove i si., dopušteno samo ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, a s obzirom da je ugovorni organ vrlo precizno opisao predmet nabavke, ovaj organ konstatuje da ugovorni organ nije ničim dokazao da je u konkretnom slučaju opravdano pozivati se na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, odnosno nije dokazao da nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati tražene svjetiljke bez pozivanja na proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom da su svjetiljke robe široke potrošnje, i vrlo dobro su poznate ugovornom organu, što nesporno proističe iz činjenice da je ugovorni organ sačinio detaljn opis svih stavki iz Obrasca za cijenu ponude. Stoga ovaj organ konstatuje daje ugovorni organ postupio suprotno članu 54. stav (9) ZJN, zbog čega se navod žalitelja smatra osnovanim." Dokaz: Rješenje br.JN2-03-07-1-766-7/22 od 14.04.2022.god., str.25

III. Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa u odnosu na žalbeni navod žalioca pod rednim brojem 3. žalbe izjavljene na TD od 17.Q5.2022.god.:

Podnosilac žalbe smatra neprihvatljivim razlog odbijanja datog žalbenog navoda od strane ugovornog organa, ističući da isti propušta da se decidno izjasni na direktan žalbeni navod po kome je u datoj situaciji riječ o indirektnom pozivanju/upućivanju ugovornog organa koje nije opravdano predmetom nabavke a što predstavlja povredu člana 54. stav (1) i (9) ZJN-a, a posebno imajući u vidu da ugovorni organ u spornim stavkama TD daje detaljan opis traženih roba, što znači da je bio u situaciji da obezbijedi precizan i razumljiv opisa predmeta nabavke, dakle, isti mu je bio poznat i dovoljno razumljiv (da bi ga opisao), te s tim u vezi žalilac zaključuje da nije bilo osnova pozivati se indirektno na određene tipove traženih svjetiljki. S tim

u vezi žalitelj naglašava daje ugovorni organ u smislu člana 102. stav (2) ZJN-a propustio da dokaže (a što je bio dužan) da opisom spornih stavki nije prekršio član 54. stav (1) i stav (9) ZJN-a.

IV. Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa u odnosu na žalbeni navod žalioca pod rednim brojem 5. žalbe izjavljene na TD od 17.05.2022.god.:

Podnosilac žalbe smatra neprihvatljivim razlog odbijanja datog žalbenog navoda od strane ugovornog organa, ističući da isti propušta da se decidno izjasni na direktan žalbeni navod po kome ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, jer je prilikom opisa spornih dijelova predmetne TD pored definisanih standarda/normi : ENEC; EN 62262 -prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju otpornosti na udar; EN 60598-1 -prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite; LM80/TM21 - prema kojima se zahtijeva Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svijetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svijetlosnog fluksa, bio dužan obezbijediti i mogućnost nuđenja ekvivalenatnih standarda u odnosu na tačno definisane (ENEC/EN62262/EN60598-1/LM80/TM21) na način eksplicitno predviđen odredbama člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, dodavajući uz tražene standarde „ili ekvivalent."

U prilog iznesenom navodu žalilac se poziva na stav URŽ-a zauzet u identičnoj pravnoj stvari u Rješenju br. JN2-02-07-1-2767-7/21 od 04.11.2021.god. u kome se ističe: *„... navodi da se tehnička specifikacija poziva na norme ili standarde a da se ne dopušta mogućnost nuđenja ekvivalenta su osnovani i ovaj organ vidi apsolutno bitnu povredu odredbe člana 54. stav (2) a) ZJN."*

Dokaz: Rješenju br. JN2-02-07-1-2767-7/21 od 04.11.2021.god., str. 18

V. Odgovor na Izjašnjenje ugovornog organa u odnosu na žalbeni navod žalioca pod rednim brojem 6. žalbe izjavljene na TD od 17.05.2022.god. :

Podnosilac žalbe smatra neprihvatljivim razlog odbijanja datog žalbenog navoda od strane ugovornog organa, ističući da ugovorni organ propušta da se izjasni na direktan žalbeni navod po kome ugovorni organ pozivanjem na standard IEC EN 60529 u odnosu na mehaničku zaštitu, ponovo krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je u datoj situaciji bio dužan obezbijediti i mogućnost nuđenja ekvivalenatnih standarda u odnosu na tačno definisani standard na način eksplicitno predviđen navedenim odredbama Zakona, dodavajući uz traženi standarde uputu ili ekvivalent."

Ovaj organ je po službenoj dužnosti, prije razmatranja žalbe, utvrđivao dopuštenost, blagovremenost, te da li je žalba izjavljena od ovlaštene osobe, shodno članu 109. Zakona o javnim nabavkama. Pored navedenog, ovaj organ je, prije razmatranja žalbe utvrđivao ispunjenost uslova u smislu odredbe člana 105. i člana 108. stav (3) Zakona o javnim nabavkama

i utvrdio da su ispunjeni uslovi za postupanje po istoj na način kako definišu odredbe navedenih članova Zakona.

Nakon što su prednje pretpostavke preispitane, prema stanju u spisu, ovaj organ je uvidom u dostavljenu dokumentaciju, te analizom svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode i propisani zakonski postupak, utvrdio da je potrebno žalbu usvojiti kao osnovanu.

Žalba je djelimično osnovana.

Postupajući po žalbi u žalbenom postupku pred ovim organom, izvedeni su dokazi na osnovu pregleda dostavljenog materijala, te je izvršena analiza svakog dokaza pojedinačno i u njihovoj međusobnoj vezi, a u odnosu na žalbene navode, izjašnjenje ugovornog organa i propisani zakonski postupak.

Žalitelj u prvom žalbenom navodu ističe da ugovorni organ nezakonito sačinio Obrazac za cijenu ponude predmetne TD. Također ugovorni organ je Obrazac za cijenu ponude naslovio i kao: Predmjer i predračun radova - Rekapitulacija. S tim u vezi žalitelj osporava zakonitost datog Obrasca kako je isti sačinjen suprotno odredbama člana 5. Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda i člana 53. stav (1) ZJN-a (koji propisuje da u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi).

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je sastavni dio Obrasca za cijenu ponude Predmjer i predračun radova koji sadrži sve elemente navedene u žalbi: tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava... c) količina stavke ... d) cijena stavke (po jedinici mjere)... e) ukupna cijena stavke... f) zbirna cijena više stavki... g) cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost..."

Podnosilac žalbe navodi da Predmjer materijala i radova sistema rasvjete (koji je naveden kao sastavni dio Obrasca za cijenu ponude) predmetne TD ne može zamijeniti Obrazac za cijenu ponude jer kako navodi Predmjer materijala i radova **pripada dodatnoj dokumentaciji u smislu člana 2. stav (4)** Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji propisuje da ugovorni organ može uz tendersku dokumentaciju priložiti i dodatnu dokumentaciju, a koja može sačinjavati skice, nacrte, planove, projekte, studije i slične dokumente.

S tim u vezi naglašavamo da predmjer radova svojom formom, sadržajem i namjenom (tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava, količina stavke, te prazne ćelije koje popunjava ponuđač: cijena stavke (po jedinici mjere), ukupna cijena stavke - proizvod količine i jedinične cijene, zbirna cijena više stavki, cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost, cijena ponude), ni u kom slučaju nije dodatna

dokumentacija u smislu člana 2. stav (4) Uputstva - skice, nacrte, planove, projekte, studije i slične dokumente.

Uvidom u tendersku dokumentaciju, tačnije u Obrazac za cijenu ponude, ovaj organ je utvrdio da je isti propisan na sljedeći način:

„OBRAZAC ZA CIJENU PONUDE
Predmjer i predračun radova
REKAPITULACIJA

Strana od

Naziv dobavljača
Ponuda broj:

Redni broj	**REKAPITULACIJA RADOVA**	**UKUPNO**
1.	Građevinski radovi	
2.	Montažni radovi	
3.	Razvodni radovi	
4.	Svjetiljke	
5.	Fotometar	
6.	Kablovi	
7.	Ostali radovi	
	UKUPNO 1-7	
	NEPREDVIĐENI RADOVI 3%	
	SVEUKUPNO:	
	PDV	
	UKUPNO SA PDV-om	

UKUPNA CIJENA:

Ukupna cijena bez PDV-a: _____ KM

Popust: _____ _____ KM (_____ %)

Ukupna cijena sa popustom bez PDV-a:

PDV 17 %: _____ _____ KM

Ukupna cijena sa popustom i PDV-om:

Slovima: _____ _____ KM

Potpis izvođača radova: _____

Napomena:

1. *Cijene moraju biti izražene u KM Za svaku stavku u ponudi mora se navesti cijena.*
2. *Cijena ponude se iskazuje bez PDV-a i sadrži sve naknade koje ugovorni organ treba platiti dobavljaču. Ugovorni organ ne smije imati nikakve dodatne troškove osim onih koji su navedeni u ovom obrascu.*
3. *U slučaju razlika između jediničnih cijena i ukupnog iznosa, ispravka će se izvršiti u skladu sa jediničnim cijenama.*
4. *Jedinična cijena stavke se ne smatra računskom greškom, odnosno ne može se ispravljati .*

TEHNIČKE ODREDBE I PREDMJER I PREDRAČUN RADOVA

Tehničke odredbe su utvrđene sljedećim dokumentima:

Opći tehnički uslovi i standardi za izvođenje građevinskih, građevinsko-zanatskih i instalaterskih radova u visokogradnji;
Smjernice za projektovanje, građenje i nadzor na cestama, Knjiga I-IV, Sarajevo/Banja Luka 2005. godine;

Ostali odgovarajući važeći standardi, pravilnici i tehnički propisi.

Ugovarač će u svako doba osigurati da njegov metod izvođenja radova osigura minimalno ometanje saobraćaja.

Jednakost standarda i kodova

Gdje god su u Ugovoru preporučeni specifični standardi i kodovi koje roba i materijali koji se dostavljaju moraju zadovoljiti, kao i radovi koji se izvode ili testiraju, primjenjivat će se odredbe posljednjeg važećeg izdanja ili revizije relevantnih standarda i kodova koji su na snazi, osim ako Ugovor izričito ne nalaže drugačiji postupak. Tamo gdje su dati državni standardi i kodovi, ili se odnose na određenu zemlju ili region, prihvatiće se drugi važeći standardi i kodovi koji pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet od standarda i kodova koji su precizirani, uz prethodni pregled i pismeno odobrenje Voditelja projekta. Razlike između preciziranih standarda i predloženih alternativnih standarda bit će u potpunosti opisane, u pisanom obliku, od strane Ugovarača i dostavljene Voditelju projekta najmanje 28 dana prije datuma kada Ugovarač želi da ima pristanak Voditelja projekta. U slučaju da Voditelj projekta odluči da takve predložene devijacije ne pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet, Ugovarač će se slagati sa standardima preciziranim u dokumentima."

*Uvidom u sastavni dio Obrasca za cijenu ponude, tačnije u „**PREDMJER MATERIJALA I RADOVA SISTEMA RASVJETE - TUNEL VRATNIK**“ ovaj organ je utvrdio da je isti ponuđen na sljedeći način (zbog obimnosti sadržaja akta ovaj organ je kao dokaz uvrsti samo njegov jedan dio):*

PREDMJER MATERIJALA I RADOVA SISTEMA RASVJETE - TUNEL VRATNIK

R.Br.	OPIS STAVKE	Jedinica mjere	Količina	Jedinična cijena (KM)	Ukupno (KM)
OPĆE NAPOMENE:					
Za sve dolje navedene tačke predmjera, sve usluge radova, nabavke, dostave, organizacije i obezbjeđenja gradilišta, regulacije saobraćaja, izrade elaborata uređenja gradilišta i elaborata zaštite na radu i sl. moraju biti uključene za potpuno izvođenje radova.					
Izvođač radova se mora pridržavati svih važećih tehničkih propisa i normativa. Voditi računa o sigurnosti objekata, radnika i prolaznika. Radnici na izvođenju moraju poštovati propisane mjere zaštite na radu i zaštite okoliša. Izvođač radova će obezbjediti privremenu saobraćajnu signalizaciju i opremu za potrebe obezbjeđenja gradilišta i odvijanje saobraćaja u skladu sa propisima koji regulišu ovu oblast, a isto se neće posebno obračunavati i naplatiti od investitora.					
1.	**GRAĐEVINSKI RADOVI**				
1.1.	Iskop i zatrpavanje kablovskog rova u tlu III kategorije (0,4x0,8x170m)	m^3	54,40		
1.2.	Iskop zemlje za temelje stubova	m^3	12,00		
1.3.	Nabavka betona MB30 i izrada temelja za stubove visine 10m. Temelji su okvirnih dimenzija 120x120x125cm. Sve komplet sa nabavkom i ugradnjom odgovarajućih anker vijaka i cijevi prečnika 63mm za uvod kabla u stub prema podacima proizvođača stuba i uslovima iz tehničkog opisa. **Izvođač je dužan izraditi statičke proračune.**				
1.4.	Nabavka i razastiranje riječnog pijeska kao podloge za kablove u kabl rovu. (0,2x0,4x650m)	m^3	13,60		
1.5.	Nabavka i polaganje plastičnog "GAL" štitnika za mehaničku zaštitu kabla u rovu.	kom	215		
1.6.	Nabavka i polaganje plastične "GAL" trake za upozorenje sa natpisom "pozor visoki napon".	kg	4,00		
	UKUPNO GRAĐEVINSKI RADOVI:				
2.	**MONTAŽNI RADOVI**				

2.1.	Nabavka i montaža na već pripremljen temelj, čeličnog cijevnog segmentnog vruće cinčanog stuba, izrađenog od bešavnih cijevi, visine 10m, sa konzolom tip L i za montažu svjetiljki, L=500 mm, h = 500 mm, 5°. **Obaveza izvođača radova je pribavljanje radioničkih nacrta i statičkog proračuna stuba i temelja. Komplet.**	kom	6		
2.2.	Nabavka i montaža na strop tunela prema nacrtu rasporeda svjetiljki, u osama tunelskih cijevi, perforiranog kablovskog regala, dimenzija 200/50mm (šxv), koji služi za nošenje instalacionih kablova i svjetiljki. Kablovski regal, kao i pripadajući ovjesni pribor treba biti izrađen od nehrđajućeg čelika klase V4A (1.4571). Nosači kablova su dužine 3,05m, posjeduju integriranu spojnicu koja obezbjeđuje galvansku povezanost, tip RKSM, proizvodnje OBO Bettermann ili ekv. Montaža nosača kablovskog regala se izvodi nosačima s varijabilnim glavama na kalotu tunela, sa međusobnim rastojanjem između oslonaca od 1,6 m. Sve svjetiljke se montiraju direktno na kablovski regal specijalnim patent nosačima od nehrđajućeg čelika. **Izvođač je dužan u Izvedbenom projektu napraviti statički proračun i dati radioničke nacrte regala sa tačnim rasporedom i brojem nosača, kao i ostalog pripadajućeg spojnog i ovjesnog pribora. Sve komplet.**	m	220,00		
2.3.	Nabavka i montaža sistema za nošenje dvije svjetiljke na regalu. Sistem je izrađen od nehrđajućeg čelika i prilagođen za jednostavnu montažu projektovane svjetiljke na regal 50x200mm. Komplet za montažu dvije svjetiljke.	komplet	42		
2.4.	Nabavka i montaža sistema za nošenje jedne svjetiljke na regalu. Sistem je izrađen od nehrđajućeg čelika i prilagođen za jednostavnu montažu projektovane svjetiljke na regal 50x200mm. Komplet za montažu jedne svjetiljke.	komplet	27		
2.5.	Nabavka i montaža na kaloti tunela od kabl kanala do vrha kalote, poklopljenog perforiranog kablovskog regala, dimenzija 100/50mm (šxv), koji služi za razvod kablova od tunelske niše do vrha kalote tunela. Kablovski regal, kao i pripadajući montažni pribor treba biti izrađen od nehrđajućeg čelika klase V4A (1.4571.) proizvodnje OBO Bettermann ili ekv. **Mjere uzeti na licu mjesta**. Sve komplet sa poklopcem.	m	30,00		
	UKUPNO MONTAŽNI RADOVI:				

Dalje, uvidom u Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, tačnije u član 5 (Obrazac za cijenu ponude) je propisano sljedeće:

„(1) Obrazac za cijenu ponude koji izrađuje ugovorni organ u tenderskoj dokumentaciji sastoji

se od jedne ili više stavki.
(2) Svaka stavka u obrascu za cijenu ponude sadrži ***najmanje slijedeća polja*** *kojima se navodi:*
a) tekstualni opis stavke,
b) jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava, a koja može biti izražena u komadima, jedinici mase, drugim mjernim jedinicama ili izuzetno u paušalu ,
c) količina stavke (tačna količina stavke, okvirna količina stavke, predviđena količina stavke ili procijenjeni udio stavke),
d) cijena stavke (po jedinici mjere),
e) zbirna cijena više stavki (zbir cijena više stavki na koje se odnosi zbirni procijenjeni udio), ako je primjenjivo,
f) ukupna cijena stavke,
g) cijena ponude bez poreza na dodatnu vrijednost (zbir svih ukupnih cijena stavki).

(3) U obrascu za cijenu ponude mora biti data mogućnost da se posebno iskaže ponuđeni popust. Popust može biti iskazan po svakoj stavci i ukupno ili samo ukupno.

(4) Prilikom ispunjavanja obrasca za cijenu ponude ponuđač ukupnu cijenu stavke izračunava kao:
a) proizvod količine stavke i cijene stavke, ili
b) proizvod zbirnog procijenjenog udjela više objedinjenih stavki i zbirne cijene više stavki na koje se taj zbirni procijenjeni udio odnosi.

Analizirajući naprijed navedene dokaze, ovaj organ konstatuje da je kao sastavni dio Obrasca za cijenu ponude ugovorni organ propisao i „Predmjer i predračun radova" koji sadrži sve elemente propisane članom 5 Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, (Obrazac za cijenu ponude): tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava... c) količina stavke ... d) cijena stavke (po jedinici mjere)... e) ukupna cijena stavke... f) zbirna cijena više stavki... g) cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost...", ***zbog čega se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.*** Predmjer materijala i radova sistema rasvjete (koji je naveden kao sastavni dio Obrasca za cijenu ponude) predmetne TD zbog svoje obimnosti može biti ponuđen kao sastavni dio Obrazca za cijenu ponude, ukoliko sadrži sve elelmnte propisane Uputstvom za pripremu modela tenderske dokuentacije, jer u načelu, na taj način ugovorni organ omogućava ponuđačima jednostavnije i ekonomičnije pripremanje ponuda. Također ovaj organ ističe da Predmjer materijala i radova ***ne pripada dodatnoj dokumentaciji u smislu člana 2. stav (4) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda,*** u konkretnom slučaju, svojom formom, sadržajem i namjenom (tekstualni opis stavke, jedinica mjere po kojoj se stavka obračunava, količina stavke, te prazne ćelije koje popunjava ponuđač: cijena stavke (po jedinici mjere), ukupna cijena stavke -

proizvod količine i jedinične cijene, zbirna cijena više stavki, cijena ponude bez poreza na dodanu vrijednost, porez na dodanu vrijednost, cijena ponude), ni u kom slučaju nije dodatna dokumentacija u smislu člana 2. stav (4) Uputstva - skice, nacrte, planove, projekte, studije i slične dokumente.

Žalitelj u drugom žalbenom navodu ističe da Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku br.4.3. Svjetiljke, zahtjeva sljedeće:
„Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih zona tunela tip AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA NWFlat glass 5098 414762 ("Schreder" Belsiia) ili ekvivalent."
U kontekstu navedenog podnosilac žalbe naglašava da član 54. stav (1) ZJN-a - Tehničke specifikacije, propisuje da tehničke specifikacije moraju svim kandidatima/ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju, dok član 54. stav (9) ZJN-a propisuje da osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi a da su takve napomene dopuštene samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent" pri čemu nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definisanje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi.
U tom smislu žalilac smatra da je veoma malo roba za koje ugovorni organ ne može propisati/sačiniti tehničke specifikacije bez upućivanja na tačno određene proizvode/proizvođače, ali i u takvim situacijama, kao što je prethodno navedeno, ugovorni organ u smislu člana 102. stav (2) ZJN mora dokazati da su konkretne okolnosti dovele u situaciju ugovorni organ daje tehničku specifikaciju morao sačiniti upućivanjem na određene proizvođače/proizvode jer se predmet nabavke (bez takvog upućivanja) nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je javnu nabavku raspisao na osnovu *„Glavnog projekta rasvjete tunela Vratnik"* urađenog od strane ovlaštene projektantske kuće „Edeco" d.o.o Sarajevo i „Izvještaja o izvršenoj kontroli/reviziji tehničke dokumentacije Glavnog projekta rasvjete tunela Vratnik" urađenog od strane „Habitat" d.o.o Mostar.
U vezi tehničkih karakteristika iz navedene projektne dokumentacije može se ustvrditi sljedeće:
Fotometrijski proračun se može izraditi samo na osnovi fotometrijskih karakteristika određene svjetiljke. U Glavnom projektu je proračun izveden za svjetiljke tip GL2... prema softveru firme Schreder. Navedene su mehaničke i električne karakteristike pomenutih svjetiljki. Naveden je i opis pomenutih svjetiljki kao pomoć ponuđaču kod izbora svjetiljki za ponudu.
Svjetiljka mora da ima jednostavan pristup predspojnim spravama radi redovnog i vanrednog održavanja.

Navedena je snaga za svjetiljku koja je obrađena u proračunu. Obaveza je ponuđača da proračunom pokaže i nakon ugradnje mjerenjem dokaže da su zadovoljeni polazni svjetlotehnički zahtjevi navedeni u projektu. Pri tome električna snaga svjetiljki ne treba da bude veća od navedene u projektu jer bi to prouzrokovalo veće troškove eksploatacije.
Snaga svjetiljke može biti manja od projektovane ali uz veću učinkovitost.
Zahtijevana mehanička otpornost IK08 je definisana standardom EN IEC 62 262. To je minimalna mehanička otpornost, ponuđač može ponuditi veću mehaničku otpornost ali nikako manju. Tuneli su agresivne sredine zbog nečistoća, blata, snijega soli i plinova iz vozila zato se izvode periodična čišćenja i mehanička pranja tunela pri čemu ne smije doći do oštećenja tunelske opreme.
Mehanička zaštita od vode IP66 je definisana standardom EN IEC 60 598. To je minimalni stepen zaštite, ponuđač može ponuditi veći stepen zaštite IP ali nikako manji. Tuneli su agresivne sredine zbog nečistoća, blata, snijega soli i plinova iz vozila zato se izvode periodična čišćenja i mehanička pranja tunela pri čemu ne smije doći do oštećenja tunelske opreme.
Isporučilac svjetiljke mora da navede koji je opseg djelovanja zaštite od prenapona 10 kV primjenjene na ponuđenoj svjetiljci koju nudi.
Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike prema navedenim standardima i da to pokaže u proračunima i dokaže mjerenjem. Dakle, otvorena je mogućnost da se ponude svjetiljke koje su ekvivalentne projektovanim, ali je potrebno dokazati ekvivalentnost.

Uvidom u Obrazac za cijenu ponude, odnosno Predmjer materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca, ovaj organ je utvrdio da je za osporavanu stavku br.4.3. Svjetiljke, zahtjevano sljedeće:

„Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih zona tunela tip AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA NW Flat glass 5098 414762 ("Schreder Belgija) ili ekvivalent, kompletno opremljene za korištenje LED svjetlosnog izvora, ukupne snage 79W. svjetiljka dizajnirana da, radi jednostavnije i lakše montaže i demontaže, obezbjedi prvo montažu kućišta a zatim i poklopca koji sadrži optički dio i dio sa predspojnim uređajem. Kućište svijetiljke i poklopac koji se sastoji iz dva dijela, izrađeni od aluminijumske legure livene pod pritiskom i obojeni elektrostatičkim postupkom bojom u prahu, u boji AKZO grey 900 sanded. Filter-odušak na kućištu omogućava izjednačavanje unutrašnjeg pritiska sa spoljnim, ventilaciju i sprječava kondenzaciju vlage unutar dijela sa predspojnim uređajem. Protektor svijetiljke izrađen od ravnog kaljenog stakla, otpornog na UV zrake i atmosferske uticaje. svjetiljka treba da bude opremljena konektorima koji, prilikom otvaranja svijetiljke radi pristupa predspojnom uređaju, obezbjeđuju prekid napajanja unutar svijetiljke – optičkog bloka i predspojnog uređaja. Optički blok svijetiljke opremljen LED modulima sa visokoefikasnim diodama. LED čipovi su dodatno snabdjeveni sočivima sa odgovarajućom svjetlosnom raspodjelom i postizanje projektovanih

parametara. Predspojni uređaj, montiran ili na nosaču izrađenom od materijala otpornog na koroziju omogućava korištenje LED svjetlosnog izvora projektovane snage. Predspojni uređaj je potpuno termički i mehanički izolovan od optičkog dijela svetiljke. Sistem za jednostavnu montažu svijetiljke koji omogućava vertikalnu montažu na završetak stuba prečnika Ø 42-60mm ili horizontalnu montažu na liru prečnika Ø 42-60mm i obezbjeđuje jednostavno podešavanje nagiba svijetiljke od 0 - 15° sa koracima od 5°."

Ovaj organ ističe da je članom 54. stav (9) ZJN propisano: *„Osim ako nije opravdano predmetom nabavke, u tehničkoj specifikaciji ne smije se uputiti na određenog proizvođača, na porijeklo ili na poseban postupak, na marke, patente, tipove ili određeno porijeklo, ako bi se time pogodovalo ili bi se isključili određeni privredni subjekti ili određeni proizvodi. Takve napomene dopuštene su samo ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, ali se bez izuzetka moraju označiti s dodatkom "ili ekvivalent". Nepoznavanje predmeta nabavke ne oslobađa ugovorni organ obaveze za definiranje predmeta nabavke na stvarno konkurentskoj osnovi."*

Nadalje, članom 54. stav (10) Zakona o javnim nabavkama je propisano: *„Ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač u skladu sa zahtjevima definiranim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu."*

U kontekstu utvrđenog činjeničnog stanja i citiranih zakonskih odredbi, ovaj organ ističe da nije sporno da ugovorni organ, ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, može u tehničkoj specifikaciji uputiti na određenog proizvođača, na marku, tip i sl., ali ugovorni organ u izjašnjenu na žalbu navodi da je u tehničkoj specifikaciji naveo tačan naziv proizvoda kako bi dao što bliži i konkretniji opis traženog proizvoda, čime u smislu člana 102. stav (2) ZJN nije dokazao da je opravdano pozivanja na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom na nespornu činjenicu da je ugovorni organ sačinio detaljan opis svih stavki u Obrascu za cijenu ponude, odnosno Predmjeru materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca.

Imajući u vidu da član 54. stav (9) ZJN propisuje da je upućivanje na određenog proizvođača, na marke, tipove i sl. dopušteno samo ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, a s obzirom da je ugovorni organ vrlo precizno opisao predmet nabavke, ovaj organ konstatuje ***da ugovorni organ ničim nije dokazao***

da je u konkretnom slučaju opravdano pozivati se na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, odnosno nije dokazao da nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati tražene svjetiljke bez pozivanja na proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom da su tražene svjetiljke robe široke, što nesporno proističe iz činjenice da je ugovorni organ sačinio detaljan opis svih stavki iz Predmjera materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca za cijenu ponude. Stoga ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ postupio suprotno članu 54. stav (9) ZJN, ***zbog čega se navod žalitelja smatra osnovanim.***

Žalitelj osporava da je Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku br. 4.1. svjetiljke, zahtjevao sljedeće:
„Isporuka i montaža svjetiljke za pojačano osvjetljenje tunela tip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.
-u stavki br.4.2. navodi sljedeće:
Isporuka i montaža svjetiljke za osvjetljenje unutrašnje zone tunela tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S ili ekvivalent.“

Žalitelj osporava zakonitost navedenih dijelova TD iz razloga što sporni dio TD sačinjen suprotno članu 54. stav (1) i stavu (9) ZJN-a, kako u gore navedenim stavkama Obrasca, ugovorni organ se prilikom nabavke roba, indirektno poziva (upućuje) na tačno određene tipove traženih određenih proizvođača svjetiljki (Schreder) imajući u vidu da su oznake GL2 karakteristične za tačno određenog proizvođača svjetiljki, i to proizvođača Schreder.
Dakle, iako sporni dijelovi TD ne sadrže direktno upućivanje na proizvođača Schreder to je sasvim vidljivo iz naziva tipa i modela svjetiljke navedene u TD (HL 2 Compact 5 i GL 2 Compact 2) koje proizvodi proizvođač Schreder.
Dokaz: Internet stranica proizvođača SCHREDER
www.schreder.com/sites/default/files/2019-ll/GL2 Compact ProductSheet EN.pdf
Žalitelj smatra da je spomenuto indirektno pozivanje/upućivanje ugovornog organa nije opravdano predmetom nabavke jer se u konkretnoj situaciji, na takav način pogoduje određenim proizvođačima ili privrednim subjektima/ponuđačima, na način da se drugi isključe, pogotovo imajući u vidu da je predmet nabavke nabavka uličnih svjetiljki odnosno robe koja je široko dostupna na tržištu, te u konkretnom slučaju nije riječ o specifičnoj robi čije opisivanje (prilikom pripreme tehničke specifikacije) zahtijeva posebno stručna i složena ekspertska znanja i vještine, da bi zbog toga ugovorni organ pribjegao opisivanju predmeta nabavke na nedozvoljeni (navedeni način).
U tom smislu žalilac naglašava da ugovorni organ u spornim stavkama TD daje detaljan opis traženih roba, što znači da je bio u situaciji da obezbjedi precizan i razumljiv opis predmeta nabavke, dakle, isti mu je bio poznat i dovoljno razumljiv (da bi ga opisao), te s tim u vezi žalilac zaključuje da nije bilo osnova pozivati se indirektno na određene tipove traženih svjetiljki.

Slijedom navedenog, podnosilac žalbe zaključuje da su gore navedeni dijelovi predmetne TD sačinjeni suprotno članu 3., članu 54. stav (1) i članu 54. stav (9) ZJN-a, smatrajući da je ugovorni organ mogao detaljno i razumlivo opisati konkretni predmet nabavke bez upućivanja na tačno određene proizvode/marke/tipove/ traženih roba, te s tim u vezi zahtjeva od ugovornog organa da izmijeni sporni dio TD i uskladi ga sa korespondirajućim odredbama ZJN-a.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je u poziciji predmjera direktno, a ne indirektno navedena svjetiljka za koju je izveden fotometrijski/ svjetlotehnički račun priložen u tehničkoj dokumentaciji tj u glavnom prijektu. Fotometrijski proračun se može izraditi samo na osnovi fotometrijskih karakteristika određene svjetiljke. **U Glavnom projektu je proračun izveden za svjetiljke tip GL2... prema softveru firme Schreder.** Navedene su mehaničke i električne karakteristike pomenutih svjetiljki. Na ovaj načinje ponuđač upućen da uporedi karakteristike svjetiljke koju nudi sa opisanom i dobije možda bolje rezultate. Radi toga je naveden pojam „ili ekvivalentan".
Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike. Ukoliko ponuđač bude izabrani izvođač, u skladu sa izjavama datim u Tenderskoj dokumentaciji, ima obavezu da prije ugradnje svjetiljki dostaviti nadzoru na odobravanje katalog ili kataloški list proizvođača svjetiljki koje namjerava nabaviti i ugraditi, sa svim tehničkim detaljima, odnosno da kroz tehničke karakteristike proračune i mjerenja, potvrdi da su svjetiljke koje je ponudio i namjerava ugraditi ekvivalentne projektovanim.

Uvidom u Obrazac za cijenu ponude, odnosno Predmjer materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca, ovaj organ je utvrdio da je za osporavanu stavku br. 4.2. Svjetiljke, zahtjevano sljedeće:

„Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje unutrašnje zone tunela ***tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S*** *ili ekvivalent, sa LED svijetlostnim izvorom neutralno bijele boje NW, ukupne snage 70W, dizajnirana da obejzbedi visok stepen zaštite od korozije, udara i vibracija. Kućište svijetiljke izrađeno od ekstrudovane aluminijumske legure, zaštićenog elektrolitičkom oksidacijom, dizajnirano da integriše optički dio i dio sa predspojnim uređajem. Čeoni i bočni poklopci svijetiljke izrađeni od livene aluminijumske legure i obojenih elektrostatičkim postupkom bojom u prahu. Čeoni poklopac svijetiljke omogućava jednostavan pristup predspojnom uređaju. Protektor svijetiljke, izrađen od ravnog kaljenog (termički i mehanički ojačanog) stakla, otpornog na UV zrake i atmosferske uticaje. Optički blok sačinjen od visokoefikasnih dioda, LED čipova sa odgovarajućim sočivima koja obezbjeđuju simetričnu raspodjelu svijetlosnog intenziteta i postizanje projektovanih parametara na kolovoznoj površini i zidovima tunela. Predspojni uređaj, postavljen na lako pomjerljivom nosaču izrađenom od aluminijumskog lima otpornog na koroziju, koji omogućava*

korišćenje LED svijetlosnog izvora projektovane snage, komplet sa releom za redukciju fluksa na 50%. Predspojni uređaj napaja module konstantnom strujom do 700mA. Konektori moraju da budu ručno razdvojivi bez upotrebe alata. Mehanička otpornost na udar protektora od kaljenog stakla IK08, u saglasnosti sa IEC-EN 62262. Stepen mehaničke zaštite kompletne svijetiljke (optičkog dijela i dijela predspojnog uređaja) IP66, u saglasnosti sa IEC-EN 60598. svjetiljka klase električne izolacije I, u saglasnosti sa IEC-EN 60598. svjetiljka treba da bude snabdjevena opremom za zaštitu od prenapona 10kV. Trajnost LED izvora je ≥ 100.000 sati, s tim da svijetlosni fluks ne opadne na manje od 90% od inicijalnog (L90). Za svijetiljke je neophodno dostaviti: ENEC certifikat, Izvještaj o testiranju otpornosti na udar (IK test) prema standardu EN 62262, Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite (IP test) prema standardu EN 60598-1., Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa prema standardima LM80/TM21. Deklaraciju o usaglašenosti sa CE znakom, izdatu isključivo od fabrike u kojoj se svjetiljka proizvodi ili sklapa. Atesti, certifikati i izvještaji mogu biti dostavljeni i na engleskom jeziku."

Ovaj organ ističe da Ugovorni organ u svom izjašnjenju priznaje da je u poziciji Predmjera direktno, a ne indirektno navedena svjetiljka za koju je izveden fotometrijski/ svjetlotehnički račun priložen u tehničkoj dokumentaciji, ***tj u glavnom prijektu za svjetiljke tip GL2... prema softveru firme Schreder.*** I u ovom slučaju kao i kod predhodnog žalbenog navoda nije sporno da ugovorni organ, ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, može u tehničkoj specifikaciji uputiti na određenog proizvođača, na marku, tip i sl., ali ugovorni organ u izjašnjenu na žalbu navodi da je u tehničkoj specifikaciji naveo tačan naziv proizvoda kako bi dao što bliži i konkretniji opis traženog proizvoda, čime u smislu člana 102. stav (2) ZJN nije dokazao da je opravdano pozivanja na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom na nespornu činjenicu da je ugovorni organ sačinio detaljan opis svih stavki u Obrascu za cijenu ponude, odnosno Predmjeru materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca. Ponovo imajući u vidu da član 54. stav (9) ZJN propisuje da je upućivanje na određenog proizvođača, na marke, tipove i sl. dopušteno samo ako je to opravdano predmetom nabavke i ako se predmet nabavke ne može dovoljno precizno i razumljivo opisati, a s obzirom da je ugovorni organ vrlo precizno opisao predmet nabavke, ovaj organ konstatuje da ugovorni organ ničim nije dokazao da je u konkretnom slučaju opravdano pozivati se na tačno određenog proizvođača i tip svjetiljki, odnosno nije dokazao da nije mogao dovoljno precizno i razumljivo opisati tražene svjetiljke bez pozivanja na proizvođača i tip svjetiljki, s obzirom da su tražene svjetiljke robe široke, što nesporno proističe iz činjenice da je ugovorni organ sačinio detaljan opis svih stavki iz Predmjera materijala i radova koji je sastavni dio Obrasca za cijenu ponude. Stoga ovaj organ konstatuje da je ugovorni organ postupio suprotno članu 54. stav (9) ZJN, ***zbog čega se i ovaj navod žalitelja smatra osnovanim.***

Žalitelj u četvrtom žalbenom navodu ističe da ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD zahtjeva sljedeće:

- *u stavki br.4.3. svjetiljke navodi: Isporuka i montaža svijetiljke za osvjetljenje prilazno odlaznih tunela tip AMPERA MIDI 32 LEDs 800mA Flat glass 5098 141762 („Schreder" Belgija) ili ekvivalent.*
- *u stavki br.4.1. svjetilje navodi: Isporuka i montaža svjetiljke za pojačano osvjetljenje tunela tip GL2 Compact 5 96 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5112 336332 ili ekvivalent.*
- *u stavki br.4.2. navodi: Isporuka i montaža svjetiljke za osvjetljavanje unutrašnje zone tunela tip GL2 Compact 2 32 LEDs 700mA NW 740 Flat glass 5068 Symmetrical 33628S Hi ekvivalent.*

Žalitelj ističe da navođenjem „ili ekvivalent" uz opise navedenih dijelova TD, ***ali bez opisa ekvivalentnosti*** (navedenim svjetiljkama) ugovorni organ postupa suprotno članu 3. stav (tj tačka d) alineja 13) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji eksplicitno propisuje da ako je u tehničkoj specifikaciji korišten izraz „ili ekvivalent" onda je potrebno obavezno opisati način na koji će ponuđači koji nude „ekvivalent" dokazivati da se radi o ekvivalentu.

Slijedom navedenog, podnosilac žalbe zaključuje daje ugovorni organ u konkretnoj situaciji imajući u vidu odredbe člana 53. Stav (1) ZJN-a, a u vezi sa odredbama člana 3. stav (2) tačka d) alineja 13) Upustva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, bio obavezan navesti neophodno potrebne informacije vezane za opis/prihvatljivost ekvivalentnosti traženih roba stavki br.4.4.; i br.4.3. predmjera materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD.

Pored toga, podnosilac žalbe ističe i navod prema kome je navedeni/sporni dio Predmjera materijal i radova sistema rasvjete predmetne TD sačinjen suprotno odredbama člana 54. Stav (10) ZJN-a jer:

-ne sadrži predviđena prazna mjesta prema spornim stavkama u kojima bi ponuđači navodili podatke o ekvivalentnom proizvodu koje nude,

-ne sadrži u opisu predmeta nabavke niti kriterijume mjerodavne za ocjenjivanje ekvivalentnosti (ponuđenih proizvoda).

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je u odgovorima na pitanja ponuđača NEXEN koje je postavljeno na portal javnih nabavki navedeno je sljedeće: Ponuđač uz ponudu nije obavezan dostavljati certifikate i atestnu dokumentaciju....

Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike.

Ukoliko ponuđač bude izabrani izvođač, u skladu sa izjavama datim u Tenderskoj dokumentaciji, ima obavezu da prije ugradnje svjetiljki dostaviti nadzoru na odobravanje katalog ili kataloški list proizvođača svjetiljki koje namjerava nabaviti i ugraditi, sa svim tehničkim detaljima, odnosno

da kroz tehničke karakteristike proračune i mjerenja, potvrdi da su svjetiljke koje je ponudio i namjerava ugraditi ekvivalentne projektovanim.

U vezi sa navodom žalitelja da Obrazac za cijenu ponude odnosno Predmjer materijala i radova ne sadrži posebnu (praznu) kolonu u koju bi ponuđači upisivali podatke o ekvivalentnim robama koje nude, suprotno članu 54. stav (10) ZJN, ovaj organ je uvidom u tendersku dokumentaciju, tačnije u Obrazac za cijenu ponude odnosno Predmjer materijala i radova utvrdio da je ugovorni organ u istoj, nije predvidio praznu kolonu niti propisao u opisu predmeta nabavke kriterije mjerodavne za ocjenjivanje ekvivalentnosti (ponuđenih proizvoda).
S tim u vezi, ovaj organ ističe da je članom 54. stav (10) Zakona o javnim nabavkama propisano: *„Ako se izuzetno objavi poziv za određeni proizvod s dodatkom "ili ekvivalent", ponuđač mora na za to predviđenim praznim mjestima, prema odgovarajućim stavkama, navesti podatke o proizvodu i tipu odgovarajućeg proizvoda koji nudi te, ako se to traži, i ostale podatke koji se odnose na taj proizvod. Kriteriji mjerodavni za ocjenjivanje ekvivalentnosti navode se u opisu predmeta nabavke. Dokaz ekvivalentnosti u smislu ispunjavanja zahtjeva u vezi s predmetom nabavke dužan je osigurati ponuđač u skladu sa zahtjevima definiranim u tenderskoj dokumentaciji. Proizvodi koji su u tenderskoj dokumentaciji navedeni kao primjeri smatraju se ponuđenima ako ponuđač ne navede nikakve druge proizvode na predviđenom mjestu.“*
Imajući u vidu utvrđeno činjenično stanje, da predmetna tenderska dokumentacija ne sadrži mjesto niti kriterije mjerodavne za ocjenjivanje ekvivalentnosti u kojem ponuđači koji nude ekvivalentni proizvod, mogu upisati podatke o proizvođaču, tipu i tehničkim karakteristikama proizvodā koje nude, ***ovaj organ navod žalitelja ocjenjuje kao osnovan.***

U petom žalbenom navodu žalitelj osporava da je Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 4. Svjetiljke pod:

-red.br.4.1 i - red.br.4.2., postavio sljedeće zahtjeve:

„Za svjetiljke je neophodno dostaviti: ENEC certifikat, izvještaj o testiranju otpornosti na udar (IK test) prema standardu EN 62262, Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite (IP test) prema standardu EN 60598-1, Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa prema standardima LM80/TM2L“

Slijedom navedenog žalilac zaključuje da ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD gore spomenutih/definisanih standarda/normi krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je ugovorni organ prilikom opisa spornih dijelova predmetne TD pored definisanih standarda/normi : ENEC; EN 62262 - prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju otpornosti na udar; EN 60598-1 - prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite; LM80/TM21 - prema kojima se zahtjeva Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa, **bio dužan obezbjediti i**

mogućnost nuđenja ekvivalentnih standarda u odnosu na tačno definisane IENEC/EN62262/EN60598-1/LM80/TM2I) na način eksplicitno predviđen odredbama člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, dodavajući uz tražene standarde „ili ekvivalent" te podnosilac žalbe zahtjeva od ugovornog organa da sporni dio TD izmijeni i uskladi sa korespondiraj učim odredbama Zakona.

Također Ugovorni organ u Predmjeru materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD za stavku 3. Razvodni uređaji postavlja sljedeće zahtjeve:

Ormari su izrađeni od dvostruko dekapiranog lima, farbanog i plastificiranog, mehaničke zaštite IP54, IEC EN 60529.

Slijedom navedenog žalitelj zaključuje da je ugovorni organ prilikom opisa spornog dijela TD na način na koji zahtijeva mehaničku zaštitu navođenjem standarda IEC EN 60529 ponovo krši odredbe člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, kako je u datoj situaciji **bio dužan obezbjediti mogućnost nuđenja ekvivalentnih standarda u odnosu na tačno definisani standard** na način eksplicitno predviđen navedenim odredbama Zakona, dodavajući uz traženi standarde uputu **„ili ekvivalent"**, omogućuju tako ponuđačima koji nemaju pristup traženom standardu da dostave ponudu u predmetnom postupku nabavke, te podnosilac žalbe zahtjeva od ugovornog organa da sporni dio TD izmijeni i uskladi sa korespondirajućim odredbama Zakona.

Ugovorni organ u svom izjašnjenju navodi da je članom 46. stav 6. Zakona o javnim nabavkama propisano je da se u tenderskoj dokumentaciji zahtjeva osiguranje certifikata koje izdaju neovisna tijela, a kojima se potvrđuje da kandidat/ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorno tijelo je dužno pozvati se na sistem osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovarajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu sa evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata. Ugovorno tijelo dužno je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od kandidata/ ponuđača koji nema pristup takvim certifikatima. Ugovorni organ niti u jednom dijelu tenderske dokumentacije nije primijenio diskriminatorne kriterije za ponuditelje, niti ih stavio u nepovoljan položaj imajući u vidu da nigdje nije navedeno da neće prihvatiti druge standarde. Navedeni standardi su prihvaćeni od strane BAS. Standardi nemaju ekvivalent, jer tada ne bi bili standardi nego preporuke. Niti jedna odredba u opisu ne ograničava ponuđača da ponudi svjetiljku koja će zadovoljiti tražene svjetlotehničke uvjete i mehaničke karakteristike prema navedenim standardima i da to pokaže u proračunima i dokaže mjerenjem. Dakle, otvorena je mogućnost da se ponude svjetiljke koje su ekvivalentne projektovanim, ali je potrebno dokazati ekvivalentnost. Nadalje, u odjeljku Tehničke odredbe - Jednakost standarda i kodova strana 23. Tenderske dokumentacije definisano je sljedeće:

„Gdje god su u Ugovoru preporučeni specifični standardi i kodovi koje roba i materijali koji se dostavljaju moraju zadovoljiti, kao i radovi koji se izvode ili testiraju, primjenjivat će se odredbe posljednjeg važećeg izdanja ili revizije relevantnih standarda i kodova koji su na snazi, osim ako Ugovor izričito ne nalaže drugačiji postupak. Tamo gdje su dati državni standardi i kodovi, ili se odnose na određenu zemlju ili region, prihvatiće se drugi važeći standardi i kodovi koji pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet od standarda i kodova koji su precizirani, uz prethodni pregled i pismeno odobrenje Voditelja projekta. Razlike između preciziranih standarda i predloženih alternativnih standarda bit će u potpunosti opisane, u pisanom obliku, od strane Ugovarača i dostavljene Voditelju projekta najmanje 28 dana prije datuma kada Ugovarač želi da ima pristanak Voditelja projekta. U slučaju da Voditelj projekta odluči da takve predložene devijacije ne pružaju suštinski jednak ili viši kvalitet, Ugovarač će se slagati sa standardima preciziranim u dokumentima.“

Član 48. stav (6) ZJN-a propisuje da ako se u tenderskoj dokumentaciji zahtjeva osiguranje certifikata koje izdaju nezavisna tijela a kojima se potvrđuje da ponuđač zadovoljava određene standarde osiguranja kvaliteta, ugovorni organ dužan je pozvati se na sisteme osiguranja kvaliteta koji se zasnivaju na odgovrajućim evropskim serijama standarda koje su potvrdila tijela koja su u skladu s evropskim serijama standarda koje se tiču izdavanja certifikata pri čemu je ugovorni organ dužan je prihvatiti i druge dokaze o ekvivalentnim mjerama osiguranja kvaliteta od ponuđača koji nemaju pristupa takvim certifikatima.

Pored toga, član 54. stav (2) ZJN-a propisuje sljedeće: *„Tehničke specifikacije, uz poštivanje obaveznih bosansko-hercegovačkih tehničkih pravila, određuju se: a) pozivanjem na tehničke specifikacije i, uz uvažavanje sljedećeg redoslijeda, na bosanskohercegovačke standarde kojima se preuzimaju evropski standardi, evropska tehnička odobrenja, zajedničke tehničke specifikacije, međunarodni standardi, druge tehničke referentne sisteme koje su utemeljilla evropska tijela za standardizaciju ili, ako oni ne postoje, na bosansko-hercegovačke standarde, bosanskohercegovačka tehnička odobrenja ili bosanskohercegovačke tehničke specifikacije koje se odnose na projektovanje, izračun i izvođenje radova te upotrebu proizvoda, pri čemu se svaka uputa mora označiti riječima „ili ekvivalent“.*

Uvidom u Obrazac za cijenu ponude tačnije u njegov sastavni dio Predmjer materijala i radova sistema rasvjete predmetne TD, ovaj organ je utvrdio da je za stavku 4. Svjetiljke pod:

-red.br.4.1 i - red.br.4.2., zahtjevano sljedeće:

„Za svijetiljke je neophodno dostaviti: ENEC certifikat, Izvještaj o testiranju otpornosti na udar (IK test) prema standardu EN 62262, Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite (IP test) prema standardu EN 60598-1., Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svijetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svijetlosnog fluksa prema standardima LM80/TM21.,

Deklaraciju o usaglašenosti sa CE znakom, izdatu isključivo od fabrike u kojoj se svjetiljka proizvodi ili sklapa. Atesti, certifikati i izvještaji mogu biti dostavljeni i na engleskom jeziku."

Za stavku 3 zahtjevano je sljedeće: *„Ormari su izrađeni od dvostruko dekapiranog lima, farbanog i plastificiranog , mehaničke zaštite* ***IP54, IEC EN 60529****. Svaki dio je opremljen tipskom bravom sa ključem, natpisnim pločicama, znakovima opasnosti, jednopolnom šemom i atestima proizvođača....."*

Imajući u vidu da ugovorni organ u predmetnoj TD zahtijeva dostavljanje standarda/normi : ENEC; EN 62262 - prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju otpornosti na udar; EN 60598-1 - prema kome se zahtijeva Izvještaj o testiranju mehaničke zaštite; LM80/TM21 - prema kojima se zahtjeva Izvještaj proizvođača LED čipova ili LED svjetiljki o projektovanom životnom vijeku i održanju svjetlosnog fluksa, bio dužan obezbjediti i mogućnost nuđenja ekvivalentnih standarda u odnosu na tačno definisane ENEC/EN62262 / EN60598-1 / LM80/TM2I) odnosno kod zahtjevanog ormarića IEC EN 60529, na način kako je propisano odredbama člana 54. stav (2) tačka a) ZJN-a, **dodavajući uz tražene standarde „ili ekvivalent"**

:

Ovaj organ konstatuje da predmetna TD ne sadrži dovoljno precizne i jasne informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, jer ponuđačima koji nemaju pristup ENEC/CE certifikatu nije jasno definisano kakav dokument kao ekvivalent traženom certifikatu prihvata ugovorni organ, što onemogućava pripremu ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, a što je u suprotnosti sa članom 53. stav (1) ZJN koji propisuje da u tenderskoj dokumentaciji ugovorni organ daje potpune informacije o uslovima ugovora i postupku dodjele ugovora, a koji su kandidatima/ponuđačima dovoljni za pripremu zahtjeva za učešće, odnosno ponuda na stvarno konkurentskoj osnovi, kao i u suprotnosti sa članom 3. stav (1) Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda koji propisuje da tenderska dokumentacija sadrži sve neophodne informacije i pojašnjenja koji moraju biti definisani jasno. ***Stoga se navod žalitelja smatra osnovanim.***

S obzirom na sve navedeno ovaj organ konstatuje da su navodi žalitelja iz predmetne žalbe djelimično osnovani, zbog čega se žalba usvaja i poništava Tenderska dokumentacija broj: 061/22 od maja 2022.godine, zajedno sa Obavještenjem o nabavci broj 478-1-3-41-3-24/22 od 25.02.2022. godine i Ispravkom obavještenja o nabavci broj 478-1-3-41-8-26/22 od 14.03.2022. godine i broj 478-1-3-41-8-41/22 od 12.05.2022. godine

Žalitelj predmetnom žalbom zahtijeva i naknadu troškova za sastav žalbe izjavljene po punomoćniku/advokatu dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva u iznosu od 562,50 KM. S obzirom da se usvaja predmeta žalba, ovaj organ u skladu sa članom 105. stav (2) ZUP-a, primjenom tarifnog broja 3. Tarife o nagradama i nakandi troškova za rad advokata u RS (Službeni glasnik RS broj 68/05) usvaja i zahtjev žalitelja za nakanadu troškova za sastav žalbe po advokatu u iznosu od 450,00 KM, paušal 25% u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS u iznosu od 112,50 KM, što ukupno iznosi 562,50 KM. Odluka o visini troškova, donešena je i utvrđena primjenjujući tarifni broj 3. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata u RS, koji propisuje naknadu u neprocjenjivim predmetima, sastav žalbe u upravnom postupku, 150 bodova uvećano za 50% za sastav pravnog lijeka i paušal u skladu s tarifnim brojem 12. ATRS. Ovaj organ svoju odluku je donio u skladu sa stavom Suda BiH iznesenim u Presudi broj S1 3 U 023495 16 U od 16.3.2018. godine, a potvrđenim u Presudi apelacionog upravnog vijeća Suda BiH broj S1 3 U 023495 18 Uvp.

Povrat uplaćenih sredstava na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka, u iznosu od 2000,00 KM izvršiće se na osnovu posebnog rješenja ovog organa, u skladu sa članom 108. stav (7) Zakona o javnim nabavkama i čl. 4. Instrukcije o načinu uplate, kontrole i povrata naknada propisanih članom 108. Zakona o javnim nabavkama.

Na osnovu činjenica utvrđenih u postupku i provedenih dokaza, shodno članu 104. i 111. stav (1) tačka d) Zakona o javnim nabavkama BiH, ovaj organ riješio je žalbu, kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pouka o pravnom lijeku:

Ovo Rješenje je konačan upravni akt. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti tužba u upravnom sporu pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema Rješenja. Taksa na tužbu iznosi 100,00 KM.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Samir Šehović, dipl.ing.arh.

Dostaviti:
- Luminos" d.o.o. Sarajevo, zastupanog po dr. Jovanu Šarcu, advokatu iz Istočnog Sarajeva
- Općine Stari Grad Sarajevo
- evidencija
- a/a